

صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
مدیر مسئول: محسن مهدیان
سردبیر: دانیال معمار
معاون ضمايم: حامد فوقانی
دبیر ویژه نامه: پیام مؤمنی
دبیر اجرایی: مجتبی یار زمان
تحریریه: فرزین شیرزادی، سروش جنابی، زکریه سعیدی
زهرآ بلندی، نصیبه سجادی، نریا روزبهانی، زهرا سرویان
و مقدا محرابی

مدیر فنی: حامد یزدانی، مدیر هنری: مهدی سلامی
طراح گرافیک و صفحه آرایی: سعید غفوری، امید روشنگر
ویرایش عکس: کامییز نویدی
صفحه خوانی و حرفه‌چینی: همکاران واحد فنی تحریریه

چاپ: همشهری
توزیع و اشتراک:
موسسه نشر گستر امروز نوین
پدیرش آگهی: ۸۴۳۲۱۰۰۰

صندوق پستی:
۱۹۳۹۵۵۴۴۶
تلفن: ۲۳۰۲۳۴۶۴
نمبر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

دوچرخه، بچه‌ها، خانواده، پایدار، اقتصاد،
تندرستی، خردنامه، داستان، دانستنیها،
سرزمین من، ماه، معماری، ۲۴، شهرنگار،
سرخ و محله

نشانی: تهران، خیابان ولیعصر ۴، نرسیده به پارکوی،
کوچه شهید فریبتی، شماره ۱۴، روزنامه همشهری

بهترین قصه‌های تاریخی تهران
جایزه می‌گیرند

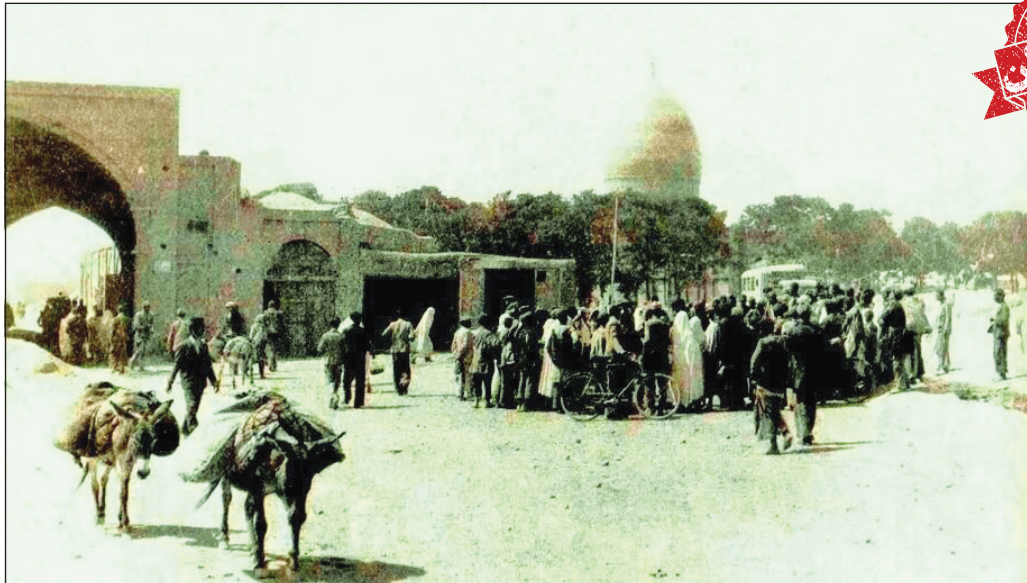
نشانی و شماره تماس: ۲۲۰۲۳۴۵۵-۲۶۴ mahaleh@hamshahri.org

صفحه «روایت تهران» که پیش روی شماست، به انعکاس روایت‌های خواندنی تاریخ تهران قدیم و سرگذشت شخصیت‌ها و نامداران، خیابان‌ها و گذرها، واقعه‌های تأثیرگذار و تاریخ شفاهی طهران تعلق دارد. در عکس‌های بازمانده از خاطرات تهران دیرپوز و قصه‌ها و ماجراهای پس پشت این عکس‌ها، شما هم می‌توانید در انتشار این صفحه که متعلق به خود شما و شهر شماست ما را همراهی کنید. «همشهری» بهترین عکس‌ها و قصه‌هایی را که برای ما از سال می‌کنید با نام خودتان منتشر و به شما «همشهریان همراه» هدیه‌ای تقدیم می‌کند.

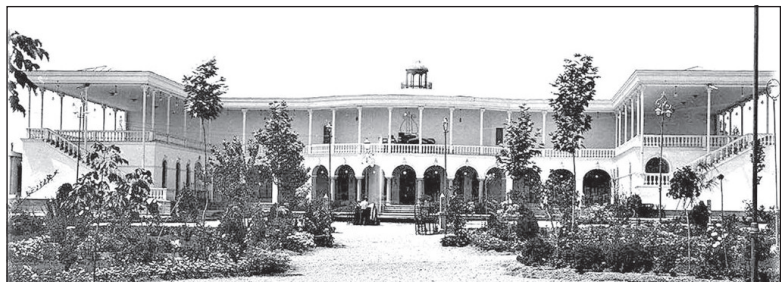
کفن پوشان خوناک در میدان سرقبرآقا

میدان شلوغ و آشفته میدان سرقبرآقا در دوره قاجار همین که غروب خورشید را به خود می‌دید خالی از آدم و هر رهگذری می‌شد و همین باعث شده بود تا انواع شکردهای دزدی و گدایی در آن محل اتفاق بیفتد؛ مانند کفن دزدها و کفن پوش‌هایی که خواب را از تهرانی‌ها ربوده بودند. در کتاب تاریخ اجتماعی تهران قدیم نوشته شده: «در میدان سرقبرآقا جماعت کفن دزدها بودند که روزها در قبرستان‌ها گردش کرده قیور مرده‌های تازه را نشان می‌گذاشتند شب‌ها کفن‌هایشان می‌بردند. پس از آن کفن دزدها از پس مورد طعن و لعن مردم و منبری‌ها واقع شدند، کفن پوشی را به جای کفن دزدی برگزیدند و آن نیز بدین صورت بود که شب‌ها پارچه سفیدی مانند کفن به سر تا پا کشیده در گورها و گودال‌های معابر و قبرستان که محل عبور مردم بود، مخفی می‌شدند و از رهگذران اخاذی می‌کردند.» اگرچه پای داروغه‌ها و سربازها هم به این ماجرا کشیده شد، اما دزدان «شب رو» که وضعیت کسب‌وکار دزدی خود را در خطر دیدند، خودشان به مقابله برخاسته و قضیه را پایان دادند.

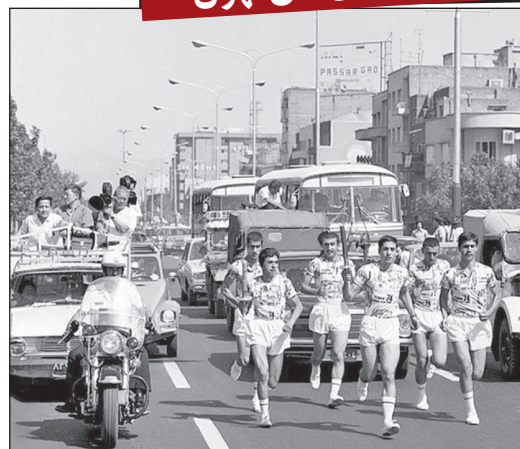

کافه‌ای که تئاتر شهر شد

۱۴ شهریور ۱۳۱۱ هتل تازه تاسیس بلدی و کافه شهرداری بعدی تهران؛ با حضور مهمانان عالی‌رتبه در مکان فعلی چهارراه ولیعصر افتتاح شد. روزنامه اطلاعات در ۱۵ شهریور درباره هتل کافه که به پیشنهاد شهرداری تهران و با مبلغ ۱۰۰ هزار تومان ساخته شده بود، نوشت: «ساختمان عمارت فوق‌العاده زیبا و مهندسی آن را یک مهندس رومانیایی به نام مسیو فرد انجام داده است...» این کافه هتل در سال‌های بعد رونق گرفت و پاتوقی برای خانواده‌ها و برخی چهره‌های فرهنگی هنری شد اما در دهه ۳۰ با افزایش کافه‌های تازه از رونق افتاد. در نهایت شهرداری تصمیم گرفت آن را به هتلی ۵ ستاره تبدیل کند. اما برخی مشکلات باعث شد تا موضوع هتل تازه در جای کافه شهرداری منتفی شود. تا اینکه در سال ۱۳۴۵ با تصویب ساخت سالن تئاتری مدرن و حرفه‌ای این مکان به رادیو تلویزیون ملی سپرده و تئاتر شهر در محل کافه بلدی ساخته شد.

مشعل المپیک در خیابان‌های تهران

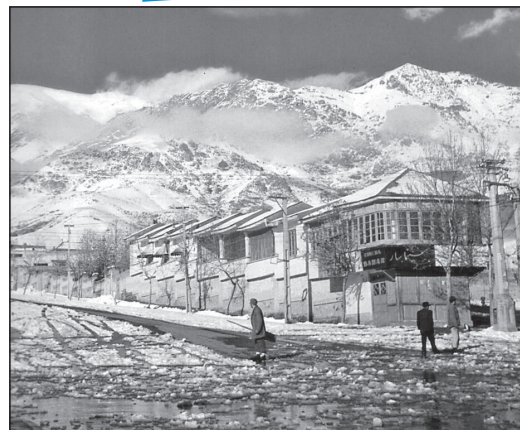
سال ۱۳۵۳، قرار بود برای اولین بار بازی‌های المپیک آسیایی در تهران، با حضور ۳ هزار ورزشکار از ۲۵ کشور آسیایی برگزار شود، برای همین کلنگ ساخت ورزشگاه آزادی با فناوری پیشرفته زمین زده شد و عبدالعزیز فرمانفرمایان معمار برجسته ایرانی طراحی و ساخت آن را برعهده گرفت. مهم‌ترین بخش افتتاحیه این دور از مسابقات، حمل مشعل آن بود که این کار به عهده علی باغبان‌نشی، نخستین مدال آور دو سرعت ایران بود. باغبان‌نشی مشعل روشن را یک روز قبل از آغاز مسابقات در کاخ سعدآباد به دست گرفت و پس از حمل در خیابان‌های تهران به ورزشگاه آزادی رساند تا مشعل هفتمین دوره المپیک آسیایی به طور رسمی روشن شود. در این دوره ایران با کسب ۳۶ مدال طلا، ۲۸ نقره و ۱۷ مدال برنز پس از ژاپن در مکان دوم جدول رده‌بندی قرار گرفت.

نان سنگ، ابداع شیخ بهایی

سنگ نانی است که فقط در ایران رایج است بنابراین می‌توان آن را نان ملی ایران نامید. در سال‌های کمیته نان‌ایران تهران که در تاریخ ۱۹ اردیبهشت سال ۱۳۲۴ در تهران منتشر شده درباره پیدایش نان‌هایی و نان سنگ اینطور آمده است: «شاه‌عباس برای رفاه حال طبقات تهیدست و لشکریان خود که غالباً در سفر احتیاج به نان و خورش موقت و فوری داشتند و لازم بود به هر شهری می‌رسند نان‌هایی باشند که بتوانند به قدر مصرف سربازان نان تهیه نمایند، درصدد چاره برآمد و حل این مشکل را از «شیخ بهایی» که از علما و دانشمندان ایرانی آن زمان بود خواست. شیخ بهایی با تفکر و تعمق تنور سنگی را ابداع کرد.» این اختراع به قدری با دقت و هوشیاری طراحی و عملی شده که پس از گذشت چند صد سال هنوز به همان صورت اولیه پخته می‌شود و نانی که از تنور سنگی به دست می‌آید، محبوب‌ترین نان ایرانی است.

سینما بهار، زمستان‌ها تعطیل بود

سینما روباز از تفریحات محبوب تهرانی‌ها در دهه ۴۰ بود که سینما روباز بهار در شمال تهران یکی از معروف‌ترین آنها به حساب می‌آمد البته فقط بهار و تابستان‌ها می‌شد در آن فیلم دید. هنوز اهالی تجریش و آبادی‌های اطراف آن در محدوده شمیران، سینما بهار را به خاطر دارند. این سینما، ضلع شمال میدان تجریش، حفاصل خیابان‌های فناخسرو و شهید جعفری قرار داشت. ویژگی منحصر به فرد این سینما نسبت به دیگر سینماهای روباز این بود که فقط بهار و تابستان می‌شد در آن فیلم دید. چرا که زمستان‌های سرد و پر برف شمیران اجازه نمی‌داد فیلم‌بازها در فضای باز این سینما به تماشای فیلم بنشینند. به همین دلیل بود که نام این سینما هم شد سینما بهار. یعنی سینمایی که بهار باز می‌شد و تا آخر تابستان پذیرای مردم بود. در این تصویر تاریخی نمای سینما بهار در پای کوه‌های پر برف شمیران ثبت شده است.

روایت‌های تهران
را با اسکن این
کیو آر کدها ببینید.